

UNIVERZITETSKI PROGRAM GRAĐANSKOG OBRAZOVANJA STANDARDI

Koncept: Demokracija

Standard br.1: Studenti bi trebali biti u stanju da uporede (kompariraju) i suprostave različite modele i oblike demokracije sa nedemokratskim (diktatorskim) političkim sistemima.

Obrazloženje: Za studente je bitno da upoznaju svojstva demokratskih političkih sistema i način kao i svojstva na koji se oni razlikuju od nedemokratskih političkih sistema tako da bi bili u stanju shvatiti značaj demokratskih političkih sistema.

Standard br.2: Biti u stanju objasniti historijski razvoj demokratije, stanje demokratije i opasnosti po demokratiju.

Obrazloženje: Za studente je bitno da poznaju korjene demokratskih procesa kao i društvene uslove pod kojim se razvijala demokracija. Takođe je bitno da mogu procijeniti stanje demokratije u društvu te objasniti društvena kretanja koja predstavljaju kočnicu razvoja demokracije.

Koncept: Konstitucionalizam

Standard br. 3: Studenti bi trebali razumijeti i biti u stanju objasniti osnovne pojmove (ustavnost, vladavina prava. . . .) vezane za pitanje organizacije vlasti.

Obrazloženje: Ovo smatramo bitnim zbog toga što će studentima omogućiti lakše razumijevanje ostalih principa i koncepata vezanih za pitanja organizacije vlasti.

Standard br.4: Studenti bi trebali moći i identifikovati i razlikovati nivoe i uloge vlasti, ograničenu i neograničenu vlast, kao i biti u stanju zauzimati vlastiti stav u odnosu prema funkcijama vlasti.

Obrazloženje: Za studente je bitno da poznaju nivoe vlasti, kao i načine njihovog aktivnog učešća u istoj, tako da bi bili u stanju pridonijeti pozitivnim promjenama.

Koncept: Liberalizam

Standard br.5: Pojam i historijski razvoj liberalizma

Obrazloženje: Za studente je važno da shvate pojam liberalizma, njegove karakteristike i njegov razvojni put. Na ovaj način oni će biti u stanju da prepoznaju svu kompleksnost liberalizma i njegovu ulogu u razvoju ljudskih prava i građanskih sloboda.

Standard br.6: Opće dobro i individualni interesi

Obrazloženje: Studenti će biti u stanju da uoče koja su opća dobra i koristi za razvoj demokratskog društva u odnosu na individualne interese pojedinca. Veoma je bitno da shvate i uoče način i metode međusobnih usklađivanja kolektivnih i individualnih interesa.

Koncept: Ljudska prava i slobode (jednakosti)

Standard br.7: Studenti će moći da uoče razvoj ljudskih prava s posebnim akcentom na teoriju prirodnog prava. Razvijanje sposobnosti, indentificiranja razlike ljudskih prava u savremenim demokratskim društvima.

Standard br.8: Studenti će moći da procijene i uoče stanje ljudskih prava u BiH i da uoče oblike ugrožavanja i da razviju sposobnosti u predlaganju instrumenata zaštite kroz institucije vlasti i međunarodnog prava.

Koncept: Pravda

Standard br.9: Studenti bi trebali steći vještine za rješavanje društvenih konflikata na pravedan način, te razlikovanje i kritikovanje drugačijih (nepravednih) modela.

Obrazloženje: Upotreba pravde, kao pojma veznog za (van)institucionalno poštivanje demokratskih procedura i interesa, važan je element za rješavanje društvenih konflikata. Konflikati nastaju kao produkt sukobljenih interesa u zajednici, a pravda omogućava da se pronađu rješenja koja mogu zadovoljiti zajedničke (opće) interese, ili ublažiti nečije nezadovoljstvo.

Standard br.10: To omogućava studentima i vještinu indentifikovanja odgovornosti autoriteta za donošenje (ne)pravednih rješenja i mjera, kao i načine uticanja da s nepravedna rješenja promjene.

Obrazloženje: Traženje i institucionalizovanje rješenja zasnovanih na pravdi, podrazumijevaju postojanje društvenih autoriteta koji mogu poštivati procedure i vladavinu zakona, te ih nametnuti kao realna rješenja. To znači i odgovornost za te autoritete kako bi se njihova rješenja mogla analizirati, kritikovati, pa i mijenjati.

Koncept: Slobodna ekonomija

Standard br.11: Studenti bi trebali prepoznati i reagovati kako bi zaštitili pluralitet interesa i slobodu djelovanja svih subjekata na tržištu.

Obrazloženje: Zaštita ekonomskih sloboda je značajna kako bi se afirmisali principi konkurencije te kreativnost, produktivnost i menadžerske sposobnosti svih davalaca i korisnika u procesu prometa roba i usluga na tržištu.

Standard br.12: Studenti bi trebali razlikovati planske i državne ekonomske principe od onih liberalnog karaktera.

Obrazloženje: Kvalitet ekonomije presudno određuje kvalitet i modernitet jedne države (društva,) tako da je neophodno razlikovati negativne i pozitivne odlike planske i liberalne ekonomije, kao i važnost određenih državnih intervencija u oblasti ekonomije.

Članovi grupe: Damir, Sead i Draženko

Koncept: Globalizacija

Standard br.13: Studenti bi trebali biti u mogućnosti da objasne pojmove i procese; da identifikuju koristi i cijene globalizacije, kao i da navedu primjere za prednosti i nedostatke tih procesa (malih država, naroda i individua);

Standard br.14: Studenti bi trebali biti u stanju da kritički analiziraju poziciju BiH, (njenih naroda, narodnosti i građana) u procesu globalizacije a posebno odnose sa susjednim zemljama, te ulogu međunarodnih organizacija u BiH.

Obrazloženje: Kao budući građani demokratskog civilnog društva studenti treba da pokažu da razumiju i kritički procjenjuju pozitivne i negativne strane protivrječnog procesa globalizacije i antiglobalizacije, kao i njihove posljedice na egzistenciju i identitet pojedinca i naroda. Naročito je važno da se studenti osposobe da samostalno zauzmu, procjenjuju i brane stav o poziciji BiH u procesu globalizacije, njenim međuzavisnim privrednim, naučnim, kulturnim vezama sa susjednim zemljama.

Treba da budu u stanju da analiziraju funkcije međunarodnih organizacija u BiH, da identifikuju koristi i cijene njihovog djelovanja te zato navedu primjere.

Koncept: Metodika

Standard br.15: Studenti trebaju biti u mogućnosti da razlikuju, analiziraju specifičnosti i samostalno primjenjuju najoptimalnije varijante općih oblika, metoda, sredstava i modela

realizacije programa građanskog obrazovanja, te da odaberu i interaktivno izaberu interaktivne sadržaje iz svakog koncepta programskog sadržaja;

Standard br.16: Studenti treba da budu metodički osposobljeni da imenuju, objasne i samostalno demonstriraju ključne komponente interaktivne lekcije (fokus, pregled ciljeva, nepoznate riječi, osnovne ideje; glavne vježbe-diskusija, debata, igrokaz, likovna ilustracija, kritičko razmišljanje, rješavanje stvarnih i zamišljenih problema i ostale tehnike stvaralačkog i praktičnog rada; provjera razumjevanja i zaključivanje lekcije);

Obrazloženje: Za studente je važno da pred učenicima mogu dati relevantna objašnjenja osnovnog smisla programa građanskog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama, da zauzmu, obrazlože i odbrane stav o trajnoj vrijednosti ovog programa za učenike kao buduće građane. Izuzetno je važno da studenti nauče da razlikuju bitne od manje relevantnih programskih sadržaja kako bi bili u mogućnosti da obezbijede njihovo kvalitetnije usvajanje. Metodička kompetencija studenata biće uvećavana u situacijama sticanja ličnog iskustva u inovativno-interaktivnoj primjeni općih (didaktičkih) oblika, metoda, sredstava, sistema, modela specifične realizacije u programu građanskog obrazovanja.

Oni treba da steknu uvjerenost u metodičku relevantnost stvaralačkog vođenja učenika u praktičnoj realizaciji interaktivne lekcije. U studentskoj praksi studenti treba da steknu neposredna u nezamjenjiva iskustva profesionalne nastavničke kompetencije u realizaciji interaktivne lekcije.